

Nr 1118

PRACE NAUKOWE

Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego we Wrocławiu

Agrobiznes 2006 **Konkurencja w agrobiznesie** **– jej uwarunkowania i następstwa**

Tom 1

Redaktor naukowy
Stanisław Urban

Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego we Wrocławiu
Wrocław 2006

Komitety Redakcyjny

*Andrzej Matysiak (przewodniczący),
Tadeusz Borys, Jan Lichtarski, Adam Nowicki,
Zdzisław Pisz, Waldemar Podgórski, Wanda Ronka-Chmielowiec, Jan Skalik, Stanisław Urban*

Recenzenci

*Andrzej Czyżewski, Ludosław Drellichowski, Szczepan Figiel, Małgorzata Juchniewicz,
Halina Kałuża, Franciszek Kapusta, Barbara Kutkowska, Henryk Lelusz, Anna Łapińska,
Paweł Mickiewicz, Wiesław Musiał, Lech Nieżurawski, Stanisław Pajęczkowski,
Andrzej Radwan, Grzegorz Sychalski, Joanna Szwacka-Salmonowicz, Bożena Tańska-Hus,
Zofia Wyszowska, Sławomir Zawisza*

Redaktorzy Wydawnictwa

Anna Grzybowska, Dorota Pitulec

Korektorzy

Barbara Cibis, Teresa Wilniewicz

Projekt okładki

Beata Dębska

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu
Wrocław 2006

PL ISSN 0324-8445

Druk i oprawa: Zakład Graficzny AE we Wrocławiu. Zam. 306/06

Spis treści

Wstęp	15
Mieczysław Adamowicz, Elżbieta Kołodziej: Uwarunkowania i następstwa konkurencyjności banków spółdzielczych	17
Anna Antkiewicz: Rynek wyrobów cukierniczych i kształtujące się na nim tendencje zmian asortymentowych	25
Andrzej Arend: Źródła przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw sfery agrobiznesu	31
Karolina Babuchowska, Wiesława Lizińska: Wykorzystanie środków w ramach SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich” w regionie Warmii i Mazur	37
Agnieszka Baer-Nawrocka, Ewa Kiryluk: Efektywność wytwarzania w rolnictwie polskim i w rolnictwie nowych krajów członkowskich Unii Europejskiej z Europy Środkowej i Wschodniej	44
Katarzyna Banaś: Wybrane czynniki kształtujące wzrost i utrzymanie konkurencyjności na przykładzie przedsiębiorstw branży drobiarskiej	51
Halina Bartkiewicz: Zrzeszanie się producentów rolnych jako sposób poprawy pozycji konkurencyjnej gospodarstw rolnych – na przykładzie grupy producentów owoców i warzyw „Hortus”	57
Iwona Bąk: Konkurencyjność gmin wiejskich województwa zachodniopomorskiego pod względem jakości produktu turystycznego	63
Bogusław Bembenek: Konkurencja w warunkach turbulentnego otoczenia ..	69
Jerzy Bieńkowski, Janusz Jankowiak: Analiza efektywności technicznej w produkcji zwierzęcej w grupie gospodarstw towarowych Wielkopolski	76
Adam Birski: Giełdy towarowe a nowe wymagania organizacyjno-prawne ..	83
Anna Bisaga: Silniejsze procesy rozwojowe w gospodarstwach towarowych Śląska Opolskiego	91
Andrzej Bodak, Agnieszka Jagoda, Agata Pietroń-Pyszczyk: Stowarzyszenie jako przykład instytucjonalizacji w kreowaniu wizerunku przedsiębiorstwa agroturystycznego	98
Katarzyna Boratyńska: Obciążenia podatkowe a konkurencyjność przedsiębiorstw agrobiznesu po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej	103
Piotr Bórawski, Katarzyna Brodzińska: Turystyka wiejska w Polsce – ocena tendencji rozwoju na podstawie wybranych cech	110

Katarzyna Brodzińska: Dynamika i kierunki zmian aktywności gospodarczej mieszkańców obszarów wiejskich	116
Zbigniew Brodziński: Zróżnicowanie przestrzenne i dynamika rozwoju gospodarstw ekologicznych w Polsce	122
Katarzyna Chrobocińska, Monika Sadowska-Cekała: Wewnętrzne bariery tworzenia innowacji produktowych w placówkach gastronomicznych	129
Anna Cierniak-Emerych: Procesy produkcyjne i warunki pracy podstawą wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw przemysłu spożywczego	135
Wiesława Cieślewicz: HACCP jako element konkurencyjności przedsiębiorstw przemysłu spożywczego	141
Piotr Cyrek, Kazimierz Cyran: Czynniki konkurencyjności wybranych kanałów dystrybucji żywności w opinii konsumentów	147
Andrzej Czyżewski: Rozliczenia budżetowe między Polską a Unią Europejską w sektorze rolno-żywnościowym jako przesłanka poprawy jego konkurencyjności po 2004 roku	153
Andrzej Czyżewski, Agnieszka Poczta: Wpływ liberalizacji wymiany zagranicznej na stosunki handlowe na wybranych rynkach rolnych krajów wysoko rozwiniętych	159
Bazyli Czyżewski: Struktury zarządzania w gospodarstwach indywidualnych na kluczowych rynkach rolnych w Polsce	168
Alina Daniłowska, Paweł Kobus: Warunki kredytów dla rolników w bankach spółdzielczych i komercyjnych w Polsce	173
Marta Domagalska-Grędyś: Ocena wewnętrznych uwarunkowań konkurencyjności grup producenckich województwa małopolskiego z wykorzystaniem modelu regresji logistycznej	180
Ludosław Drelichowski, Marek Sikora: Rozwiązania logistyczne w przedsiębiorstwach przetwórstwa mleka jako jedno ze źródeł przewagi konkurencyjnej	187
Danuta Dubicka, Maria Jolanta Orłowska: Przedsiębiorstwo agrobiznesu w nowych warunkach gospodarowania	194
Joanna Dynowska: Wykorzystanie controllingu i rachunkowości zarządczej w małych przedsiębiorstwach	202
Sylwia Dziedzic: Bezpośrednia sprzedaż produktów rolniczych jako element rozwoju gospodarki lokalnej	209
Ryta Iwona Dziemianowicz: Podatki i ich wpływ na konkurencyjność gospodarstw rolnych	216
Szczepan Figiel: Towards Global Market Competition in World Agriculture: Implications of the Doha Round	222
Krzysztof Firlej: Wykorzystanie analizy scenariuszowej otoczenia w określeniu konkurencyjności sektora przedsiębiorstw przemysłu rolno-spożywczego	228

Marie Gabryšová: Jakość żywności – atut konkurencyjności czy niewiadoma?	237
Maria Golinowska, Justyna Janowska-Biernat: Rozwój rolnictwa ekologicznego na Dolnym Śląsku	244
Bogusław Gołębiowski: Otoczenie ekonomiczne przedsiębiorstw hodowlano-nasiennych	251
Danuta Gonet: Kontraktacja buraków cukrowych jako element konkurencyjności gospodarstw rolnych w sferze agrobiznesu	257
Mirosław Gornowicz: Ocena stanu i rozwoju branż polskiego przemysłu spożywczego	263
Marzena Góralczyk: Uwarunkowania konsumpcji artykułów spożywczych na przykładzie wyrobów mleczarskich i mięsnych – studium przypadku	268
Aleksander Grzelak: Współpraca rolników z przetwórstwem rolno-spożywczym w świetle wyników badań ankietowych	274
Maria Grzybek, Wiesław Szopiński: Instrumenty marketingowe wykorzystywane w konkurencji usług gastronomicznych (na przykładzie powiatu mieleckiego)	282
Mariola Grzybowska-Brzezińska: Polityka dystrybucji przedsiębiorstwa jako element konkurencyjności w agrobiznesie	288
Małgorzata Grzywińska-Rapca: Rynek pracy sektora rolniczego województwa warmińsko-mazurskiego	295
Mariusz Hamulczuk: Powiązania cen wieprzowiny w Polsce z cenami europejskimi	299
Anna Henisz-Matuszczak: Konkurencyjność przedsiębiorstw sfery agrobiznesu przed integracją i po integracji z Unią Europejską. Studium przypadków	305
Anna Idzik, Marcin Idzik: Tendencje w preferencjach i zachowaniach konsumentów na rynku dóbr FMCG	312
Bolesław Iwan: Konkurencyjność polskich produktów mleczarskich na rynku Unii Europejskiej	321
Janusz Jankowiak, Jerzy Bieńkowski, Arkadiusz Sadowski: Regionalne zróżnicowanie potencjału produkcyjno-ekonomicznego rolnictwa na tle struktury agrarnej	328
Magdalena Jaworska, Cezary Kozera: Stan i perspektywy rozwoju działalności korporacji transnarodowych w sektorze spożywczym Polski	335
Karolina Jäder: Uwarunkowania konkurencyjności produktów regionalnych w ofercie artykułów spożywczych	341
Bogusław Jeleń: Szanse i zagrożenia rozwoju agroturystyki na terenach wschodnich gmin przygranicznych	348
Halina Kałuża: Model Partnerstwa Lokalnego w powiecie siedleckim	354
Franciszek Kapusta: Podstawy strategii konkurencyjności rolnictwa polskiego	361

Grażyna Karmowska, Andrzej Sobczyk: Identyfikacja kluczowego sektora lokalnej gospodarki jako czynnik rozwoju obszarów wiejskich	366
Małgorzata Karolewska: Konkurencyjność polskich gospodarstw specjalizujących się w produkcji mleka	374
Joanna Karpińska, Milda Krauzlis: Uwarunkowania konkurencyjności uprawy buraka cukrowego w Polsce w obliczu reformy rynku cukru	379
Aleksander Kasprzyk: Konkurencyjność wybranych przedsiębiorstw przemysłu mięsnego w opinii konsumentów	386
Ryszard Kata: Konsolidacja spółdzielczego sektora bankowego w Polsce w latach 1998-2004	393
Marta Kawa, Teresa Miś: Znaczenie banku spółdzielczego dla społeczności lokalnej	401
Tomasz Kijek: Determinanty konkurencji jakościowej na rynku produktów spożywczych	407
Janusz Kilar, Dariusz Kusz, Artur Stec: Potencjał konkurencyjny podkarpackich producentów żywca wieprzowego na tle producentów krajowych	413
Cezary Klimkowski: Wpływ rynku ubezpieczeń na konkurencję w rolnictwie	419
Tomasz Klusek: Grunty zasobu własności rolnej Skarbu Państwa w rękach cudzoziemców i podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego	426
Damian Knecht, Przemysław Zelek: Związki gospodarcze między grupą producentów a zakładami mięsnymi	433
Danuta Kołodziejczyk: Instytucje wspierające rozwój działalności gospodarczej na obszarach wiejskich	441
Jolanta Kondratowicz-Pozorska: Zmiany w polityce i strategii marketingu stosowanej przez podmioty gospodarki żywnościowej	447
Dariusz Koreleski: Perception of Entrepreneurship and its Conditioning	455
Andrzej Kotala, Ewa Kopera: Realizacja programu UE w zakresie wsparcia startu młodych rolników na Podkarpaciu	461
Anna Kowalska: Konkurencja w gastronomii zamkniętej na przykładzie wybranych szkół podregionu wrocławskiego i Wrocławia	469
Wojciech Kozłowski: Tendencje rozwojowe na rynku mięsa w Polsce	477
Jakub Kraciuk: Polski handel zagraniczny produktami mleczarskimi	482
Józefa Krawczyk, Zofia Sokołowicz: Uwarunkowania konkurencyjności produkcji jaj spożywczych na przykładzie wybranej fermy	491
Artur Krukowski: Wpływ lokalizacji na konkurencyjność gospodarstw rolnych na przykładzie producentów sektora ogrodniczego Lubelszczyzny	497
Tomasz Kujaczyński: Analiza popytu pośredniego gospodarki żywnościowej w Polsce w świetle przepływów międzygałęziowych w latach 1990-2000	503
Karol Kukuła, Jacek Strojny: Wielokryterialne spojrzenie na produkcję zbóż w UE	508

Piotr Kułyk: Makroekonomiczne uwarunkowania handlu towarami rolno- -spożywczymi w Polsce	514
Dariusz Kusz, Artur Stec: Wyniki ekonomiczne gospodarstw utrzymują- cych bydło simentalskie na Podkarpaciu	520
Barbara Kutkowska: Produkt turystyki wiejskiej Dolnego Śląska na kon- kurencyjnym rynku turystycznym okolic Wrocławia	525

Summaries

Mieczysław Adamowicz, Elżbieta Kołodziej: Conditions and Results of Cooperative Banks Competitiveness	24
Anna Antkiewicz: Confectionary Market and the Tendencies which Form the Range of Products	30
Andrzej Arend: The Sources of Competitive Advantage of Enterprises from Agribusiness Sphere	36
Karolina Babuchowska, Wiesława Lizińska: Using of Resource in SPO “Restructuring and Modernization of Food Sector and Development of Rural Areas” in Warmia and Mazury Region	43
Agnieszka Baer-Nawrocka, Ewa Kiryluk: Effectiveness of Agriculture in Poland and in the Other New EU Member States from Central and Eastern Europe	50
Katarzyna Banaś: Selected Factors Running Increase and Maintenance of Competitive on Example of Firms of Poultry Trade	56
Halina Bartkiewicz: Uniting the Agricultural Producers as the Way to Im- prove the Farms’ Competitive Situation – the Example of “Hortus” – Fruit and Vegetables Producers’ Group	62
Iwona Bąk: Competitiveness of Touristic Product in the Country Communes of Westpomeranian Voivodeship	68
Bogusław Bembenek: Competitiveness in the Conditions of Turbulent Sur- rounding	75
Jerzy Bieńkowski, Janusz Jankowiak: Analysis of Technical Efficiency in Animal Production for the Group of Commercial Farms from Wiel- kopolska	82
Adam Birski: Commodity Exchange and New Organizational-legal Requi- rements	90
Anna Bisaga: The Stronger Developmental Processes in the Trading Farm- holdings of Opole Silesia	97

Andrzej Bodak, Agnieszka Jagoda, Agata Pietroń-Pyszczyk: Association as an Example of Institutionalization in Creating the Image of Farm Tourism Company	102
Katarzyna Boratyńska: Fiscal Burden and Agribusiness Enterprises Competitiveness after Polish EU Integration	109
Piotr Bórawski, Katarzyna Brodzińska: Rural Tourism in Poland – Development Tendencies Estimation on the Basis of Chosen Characteristics	115
Katarzyna Brodzińska: Indices and Directions of Rural People Economic Activity Change on Rural Areas	121
Zbigniew Brodziński: Spatial Differentiation and Dynamics of Development of Ecological Farms in Poland	128
Katarzyna Chrobocińska, Monika Sadowska-Cekała: Internal Barriers of Product Innovations Created in Gastronomy Posts	134
Anna Cierniak-Emerych: The Manufacturing Processes and Working Conditions as the Basis of Growth Competitiveness of Enterprises of Food Industry	140
Wiesława Cieślewicz: HACCP System as a Factor of Competitiveness of Food Plants	146
Piotr Cyrek, Kazimierz Cyran: Factors of Competitiveness of Chosen Food Distribution Channels in Consumers' Opinion	152
Andrzej Czyżewski: Budgetary Accounts between Poland and European Union in the Agri-food Sector as the Circumstance of the Turn of Its Competitiveness after 2004 Year	158
Andrzej Czyżewski, Agnieszka Poczta: Impact of Agricultural Trade Liberalization on the Trade Relations in the Chosen Agricultural Markets of Highly-developed Countries	167
Bazyli Czyżewski: Governance Structures in the Family Farms on Main Agricultural Markets in Poland	172
Alina Daniłowska, Paweł Kobus: The Terms of Credits for Farmers in Co-operative and Commercial Banks in Poland	179
Marta Domagalska-Grędyś: Estimation of Internal Conditioning of Producer Groups Competitiveness in the Malopolska Region Using the Logistic Regression Model	186
Ludosław Drelichowski, Marek Sikora: The Logistic Solutions of Milk Processing Enterprises as One of the Sources of Competitive Advantage	193
Danuta Dubicka, Maria Jolanta Orłowska: The Agribusiness Company in New Conditions of Farming	201
Joanna Dynowska: The Usage of Instruments of Controlling and Management Accounting in Small Enterprises	207

Sylvia Dziedzic: Direct Sales of Agricultural Products as an Opportunity for Polish Farmer in the Conditions of Global and Local Competitiveness ...	215
Ryta Iwona Dziemianowicz: Taxes and their Influence on Competitiveness of Farms	221
Szczepan Figiel: W kierunku globalnej konkurencji rynkowej w światowym rolnictwie: implikacje rundy w Doha	227
Krzysztof Firlej: The Use of Scenario Analysis to Determine Competitiveness in the Food and the Agriculture Sector	236
Marie Gabryśowá: Foodstuffs Quality – Competitive Strength or Unknown Factor?	243
Maria Golinowska, Justyna Janowska-Biernat: Development of Ecological Agriculture in Lower Silesia	250
Bogusław Gołębiowski: The Economic Surroundings of Firms of Plant Raising	256
Danuta Gonet: The Vertical Integration of Sugar Beet as Competitive Factor of the Agribusiness Firms	262
Mirosław Gornowicz: Evaluation of the Development of Food Industry Branches in Poland	267
Marzena Góralczyk: Conditioning Consumption of Groceries on the Example of the Dairy and Meat Products – the Study of Case	273
Aleksander Grzelak: The Cooperation of Farmers with Food Processing Industry in the Light of the Questionnaire Research	281
Maria Grzybek, Wiesław Szopiński: Marketing Instruments Used in Rivalry between Catering Services (on the Example of Mielec Powiat)	287
Mariola Grzybowska-Brzezińska: Politics of Distribution of Enterprise as an Element of Competitiveness in Agribusiness	294
Małgorzata Grzywińska-Rapca: Agricultural Sector Labour Market in Warmia and Mazury Province	298
Mariusz Hamulczuk: Connection of Domestic Pork Prices with European Prices	304
Anna Henisz-Matuszczak: Competitiveness of Agribusiness Firms before and after Integration with the European Union. Case Study	311
Anna Idzik, Marcin Idzik: Tendency in Consumer's Preference and Behavior on the FMCG Market	320
Bolesław Iwan: Polish Dairy Products' Competitiveness on the European Union Market	327
Janusz Jankowiak, Jerzy Bienkowski, Arkadiusz Sadowski: Regional Differentiation of Production and Economic Potential of Agriculture against a Background of Agrarian Structure	334
Magdalena Jaworska, Cezary Kozera: State and Development of Transnational Corporations in Food Industry in Poland	340

Karolina Jäder: The Conditions of Regional Products Competitiveness in the Offer of Food Products	347
Bogusław Jeleń: Chances and Dangers of Developmeent of Agritourism on Eastern Terrains of Border Commune	353
Halina Kałuża: Local Partnership Model in Siedlce District	360
Franciszek Kapusta: Background to the Competitive Strategies of Polish Agriculture	365
Grażyna Karmowska, Andrzej Sobczyk: Main Local Economy Sector Identification as a Development Factor for Rural Areas	373
Małgorzata Karolewska: Competitiveness of Polish Farms Specializing in Milk Production	378
Joanna Karpińska, Milda Kraužlis: Conditions for Competitiveness Sugar Beet Cultivation in Poland in the Wake of the EU Sugar Market Reform	385
Aleksander Kasprzyk: The Competition of the Chosen Meat Processing Enterprises in the Opinion of Consumers	392
Ryszard Kata: Consolidation of the Cooperative Bank Sector in Poland in 1998-2004	400
Marta Kawa, Teresa Miś: Significance of the Cooperative Banks for Local Community	406
Tomasz Kijek: The Conditions of Quality Competition on Food Products Market	412
Janusz Kilar, Dariusz Kusz, Artur Stec: Competitive Potential of the Porker Producers from the Podkarpacie Region against the Back- ground of National Producers	418
Cezary Klimkowski: Impact of Insurance Market on Competition in Agri- culture	424
Tomasz Klusek: Land out of State Treasury Owned or Rented by Foreigners and Entities with Foreign Capital	432
Damian Knecht, Przemysław Zelek: Economic Relations between a Pro- ducer Group and Meat Companies	440
Danuta Kołodziejczyk: Supporting Institutions of Economic Development in Rural Areas	446
Jolanta Kondratowicz-Pozorska: Changes in Politics and Marketing Stra- tegy Used by Firms of Food Economy	454
Dariusz Koreleski: Percepcja przedsiębiorczości i jej uwarunkowania	460
Andrzej Kotala, Ewa Kopera: Perspectives of Acceptance of Rural Farms by Young Farm Workers in Podkarpacie	468
Anna Kowalska: Competition in School Gastronomy on the Example of Chosen School in Wrocław Subregion and in Wrocław City	476
Wojciech Kozłowski: Development Tendency on the Meat Market in Poland ...	483
Jakub Kraciuk: Polish Foreign Trade in Dairy Products	490

Józefa Krawczyk, Zofia Sokołowicz: Factors of Table Egg Production Competitiveness Using the Example of a Selected Farm	496
Artur Krukowski: Impact of Location on Farms' Competitiveness on the Basis of Horticultural Sector Producers from Lublin Region	502
Tomasz Kujaczyński: The Analysis of the Demand for Production Goods in the Polish Agricultural Economy in the Input – Output Model during 1990-2000	507
Karol Kukuła, Jacek Strojny: A Multicriterial Look at Cereal Production in EU	513
Piotr Kułyk: Macroeconomic Determinants of Polish Agro-food Trade	519
Dariusz Kusz, Artur Stec: Economic Results of the Farms Breeding Simmental Cattle in the Region of Podkarpacie	524
Barbara Kutkowska: Rural Tourism Product of Lower Silesia on the Competitive Tourist Market of Wrocław Region	530

Wstęp

Katedra Ekonomiki i Organizacji Gospodarki Żywnościowej Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu zalicza do głównych kierunków swojej działalności naukowej agrobiznes. Tradycyjnie też wydaje corocznie publikację książkową poświęconą szeroko rozumianym problemom agrobiznesu. Możliwości publikacyjne na łamach tej zwartej pozycji wydawniczej są udostępniane wszystkim ośrodkom naukowym zajmującym się agrobiznesem, zarówno w kraju, jak i za granicą.

Agrobiznes w Polsce przechodzi obecnie okres intensywnego rozwoju. Przyłączenie Polski do Unii Europejskiej dało nowy impuls do przyspieszenia tego rozwoju i ukierunkowania go zgodnie z wymogami prawnymi Unii i wzorcami wypracowanymi w wysoko rozwiniętych gospodarczo państwach Europy Zachodniej. Jednocześnie powstała możliwość uzyskania wsparcia finansowego Unii Europejskiej przeznaczonego na rozwój podmiotów agrobiznesu.

Agrobiznes nie jest wyizolowanym działem gospodarki. Działa w otoczeniu podlegającym ciągłym zmianom, jest uzależniony od wpływów tego otoczenia, a także sam oddziałuje na swoje otoczenie, powodując jego zmiany.

Agrobiznes jest aktywnym działem gospodarki narodowej. Poszczególne części składowe agrobiznesu przechodzą procesy przemian i rozwoju oraz wzajemnego przystosowywania się. Procesy przystosowawcze dotyczą nie tylko wewnętrznych problemów agrobiznesu w Polsce, ale też otoczenia agrobiznesu w Polsce oraz w skali międzynarodowej, zwłaszcza ze strony Unii Europejskiej.

Przynależność Polski do Unii Europejskiej przyniosła agrobiznesowi duże szanse przyspieszonego rozwoju, ale jednocześnie postawiła jego podmiotom wysokie, zupełnie nowe wymagania. Wymaganiom tym trzeba sprostać, gdyż często stanowi to warunek dalszej działalności, a niemal zawsze warunek rozwoju.

Podmioty agrobiznesu są uczestnikami rynku. Działając w warunkach gospodarki wolnorynkowej, podlegają zasadom gry konkurencyjnej. By odnieść sukcesy rynkowe, muszą się charakteryzować konkurencyjnością. Powinny więc dążyć do stałego wzmacniania swojej konkurencyjności. Odnosi się to nie tylko do konkurencyjności na rynku wewnętrznym, krajowym, ale też na rynku międzynarodowym, zwłaszcza Unii Europejskiej, gdyż coraz więcej produktów polskiego agrobiznesu jest przeznaczona na eksport na wysoce wymagający rynek krajów Europy Zachodniej.

Krótki okres przynależności Polski do Unii Europejskiej wykazał, że produkty polskiego agrobiznesu są atrakcyjne dla konsumentów uprzemysłowionych państw Europy Zachodniej i mają dużą siłę konkurencyjną. Dzięki temu szybko rośnie

eksport polskiej żywności, przyczyniając się do równoważenia bilansu płatniczego Polski w handlu międzynarodowym.

Z powyższych względów za szczegółowy temat publikacji Agrobiznes 2006 przyjęto „Konkurencja w agrobiznesie – jej uwarunkowania i następstwa”.

W zgłoszonych artykułach, dotyczących wszystkich segmentów agrobiznesu, autorzy prezentują swoje poglądy na temat stanu agrobiznesu w Polsce i w niektórych państwach Unii Europejskiej, uwzględniając problemy ich konkurencyjności. W publikowanych opracowaniach posługują się przykładem konkurencyjnych przedsiębiorstw. Wielu autorów wskazuje na konkretne działania, których zastosowanie będzie służyć wzmocnieniu konkurencyjności.

Prezentowana praca zbiorowa ma szeroki zakres tematyczny. Uwzględnia wszystkie agregaty agrobiznesu i wszystkie rodzaje podmiotów gospodarczych, które są jego uczestnikami. Dokładnej analizie są poddawane przemiany zachodzące w polskim agrobiznesie, zwłaszcza pod wpływem Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem problemów konkurencji. Konkurencyjność oferty polskiego agrobiznesu zadecyduje o jego dalszym rozwoju, a także w dużym stopniu o przyszłym rozwoju Polski. Dlatego tak ważne jest, by konkurencyjność ta ulegała wzmocnieniu. Celowi temu ma służyć również lektura niniejszej publikacji.

Artykuły zamieszczone w niniejszym opracowaniu zostały pozytywnie ocenione przez recenzentów.

Publikacja będzie służyć zapewne jako materiał pomocniczy pracownikom naukowym, studentom, pracownikom służby rolnej, doradztwa rolniczego, administracji terenowej, przedsiębiorstw agrobiznesu i innym osobom związanym z agrobiznesem, a także działaczom społecznym i politycznym związanym ze wsią i rolnictwem.

Wrocław, maj 2006 r.

Stanisław Urban